

Lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkon kehittämissuunnitelmista

Pirkanmaan hyvinvointialue on kertonut palveluverkkonsa kehittämisestä. Suunnitelmassa pienet ja reuna-alueiden kunnat jäisivät kokonaan ilman terveys- ja sosiaalitoimen palvelupisteitä. Suunnitelman toteuttaminen aiheuttaa Punkalaitumen kunnan näkökulmasta merkittävän riskin, että esimerkiksi perusterveydenhuollon ja ennaltaehkäiseviä palveluita eniten tarvitsevat jäävät niiden ulkopuolelle. Suunnitelma aiheuttaa esitetyssä muodossa toteutuessaan myös kohonneen riskin Kela-taksikustannusten merkittävästä kasvusta. Osoptimointi palveluverkkoa muokattaessa ei tuota hyvinvointialueudistukselle lainsäädäntöä tehtäessä asetettuja tavoitteita palveluiden parantumisessa eikä kustannusten kasvun hillinnässä.

Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden kannalta on merkittävää, että palveluverkkouudistuksen myötä hyvinvointialueelle muodostuu palvelutyhjiöitä jo kauan ennen kuin digitaaliset, kiertävät ja muut uudet palveluntuotantomuodot ovat kunnossa. Hyvinvointialueen kustannusrakennetta tuskin helpottaa sekään, että käyttökelpoisia ja tarkoitukseensa soveltuvia tiloja reuna-alueiden kunnissa korvataan uudisrakentamisella taajaan asutuilla alueilla.

Hyvinvointialueen terveys- ja sosiaalipalveluiden saatavuus vaikuttaa myös kuntien ja Pirkanmaan eri alueiden elinvoimaisuuteen. Tässäkin suhteessa osoptimointi vain yhden toimijan näkökulmasta tehtävillä voimakkailla rakenteellisilla toimilla ennemmin heikentää hyvinvointia kuin parantaa sitä kokonaisuutena. Kunnissa olevien palveluiden saatavuudella on tässä suuri merkitys. Palveluiden karatessa kauemmas myös yksittäisten asukkaiden kustannusrasitus kasvaa jopa kohtuuttomaksi.

Myös paineen erityissairaanhoidossa ja sen kustannuksissa voi ennakoida lisääntyvän tulevaisuudessa, jos nopeaa hoitoonpääsyä ja sosiaalipalveluita heikennetään olemattomiin.

Punkalaitumen kunnanhallitus kehottaa Pirkanmaan hyvinvointialuetta pidättymään palveluverkon merkittävästä karsimisesta ennen kuin varmistetaan vaikuttavat ja tehokkaat vastaanottopalvelut kaikille alueen asukkaille. Toimivat hyvinvointialueen lähipalvelut ovat keskeinen osa koko Pirkanmaan menestystä.